

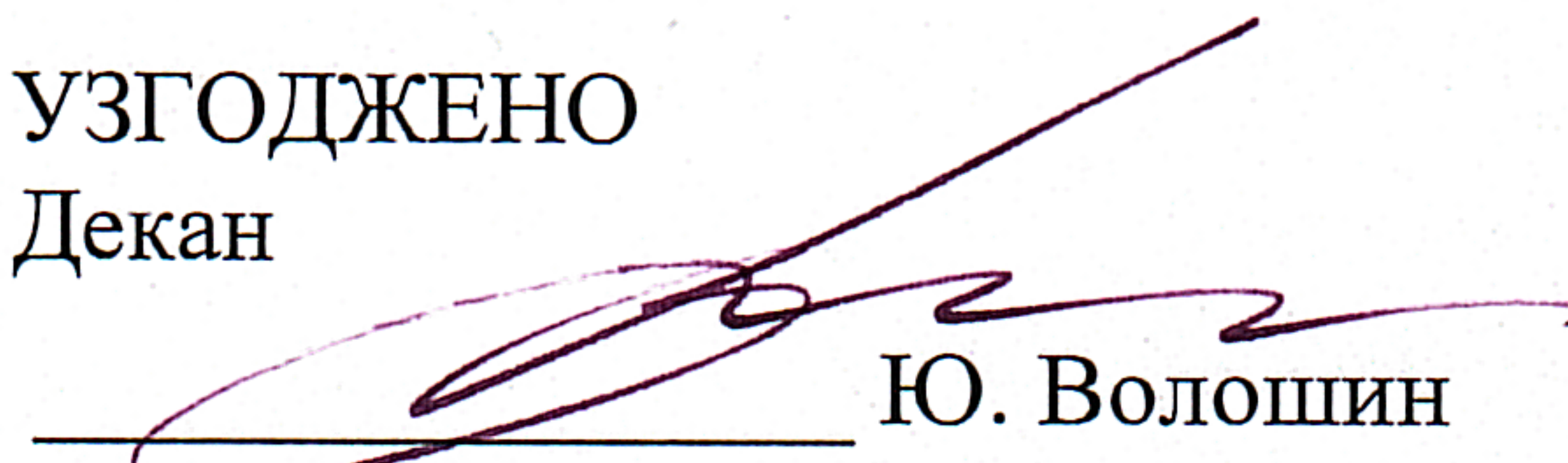
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет**

Факультет міжнародних відносин

Кафедра журналістики

УЗГОДЖЕНО

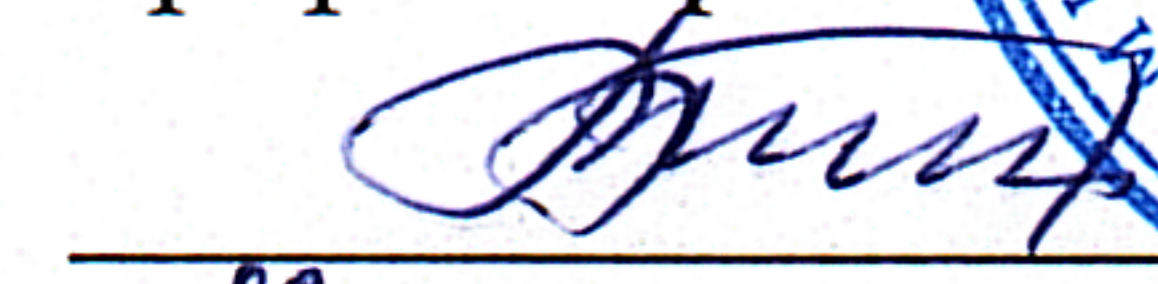
Декан

Ю. Волошин
« » 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

А. Полухін
« 13 » 05 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Медіакритика»

Галузь знань: 06 «Журналістика та інформація»
 Спеціальність: 061 «Журналістика»
 Освітньо-професійна програма: «Журналістика»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛК Ц	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	180/ 6	15	30	–	135	–	-	екзамен 1с.
Заочна	1	180/ 6	8	10	–	162	К.р.1с.	-	Екзамен 1с.

Індекс: НМ-17-061/20-1.6
 НМ-17-061з/20-1.6

СМЯ НАУ РП 15.01.02–01–2021

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2021
		Стор. 2 із 10	

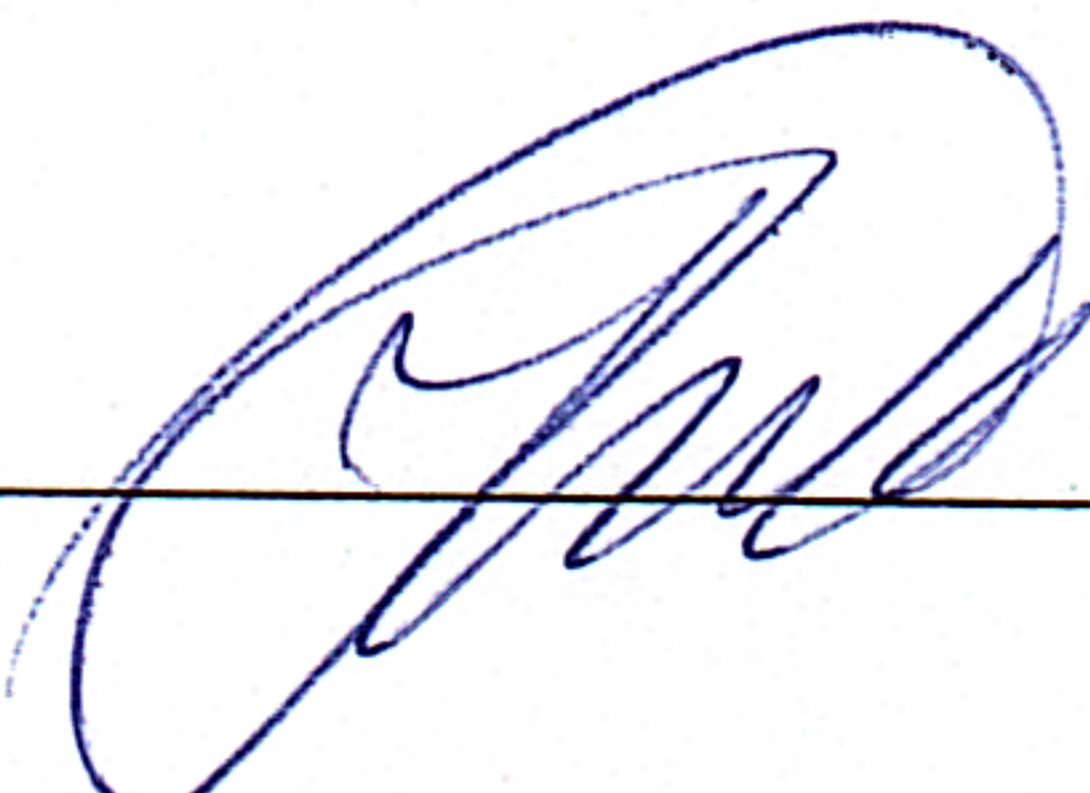
Робочу програму навчальної дисципліни «Медіакритика» розроблено на основі освітньої програми та ~~робочих~~ навчальних планів № НМ-17-061/20-1.6 та № НМ-17-061з/20-1.6 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 061 «Журналістика» освітньо-професійної програми «Журналістика» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:
доцент кафедри журналістики Н. Букіна

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 061 «Журналістика» освітньо-професійної програми «Журналістика» – кафедри журналістики, протокол № 4 від 04. 01. 2021 р.

Завідувач кафедри М. Васильченко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету міжнародних відносин, протокол №1 від 18.01.2021 р.

Голова НМРР К. Сидоренко

Рівень документа – 36
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02–01–2021
		Стор. 3 із 10	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	5
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни (Тематичний план).....	6
2.2. Контрольна робота (ЗФН).....	7
2.3. Питання для підготовки до екзамену	7
.....	
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9
.....	12

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2021
		Стор. 4 із 10	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Медіакритика» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз. від 16.10. 2019 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Навчальна дисципліна «Медіакритика» є теоретичним підґрунтям формування знань та вмінь фахівця у галузі медіакритики. Медіакритика постає як важлива галузь сучасної журналістики, що динамічно розвивається і здійснює критичне пізнання й оцінку медійного контенту. Як слушно зазначає професор Б. Потятиник, вона органічно вписується в концепцію соціальної відповідальності ЗМІ, передбачаючи домінування відповідальності перед суспільством та ефективніші механізми соціального контролю медіа (на відміну від класичної концепції вільної преси), що має забезпечити пріоритет важливих соціальних функцій над комерційними цілями. Крім того, медіакритика постає як один із найважливіших засобів саморегуляції медіа, яким повинні володіти майбутні журналісти.

Мета викладання дисципліни полягає у: 1) системному поданні студентам теоретичних і практичних знань з медіакритики; 2) формуванні в них навичок критичного осмислення різномірних матеріалів у ЗМІ та об'єктивного їх оцінювання. Дисципліна дає уявлення про специфічну сферу медіадіяльності, цікаву не лише для професіоналів, а й для широкої аудиторії.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни є:

- 1) формування у студентів уявлення про роль медіакритики в новітньому світовому та вітчизняному інформаційному просторі;
- 2) удосконалення знань із правових основ журналістики, професійної майстерності, журналістської етики.
- 3) розвиток у майбутніх журналістів почуття соціальної відповідальності за кожен підготовлений матеріал, та критичного сприймання медіапродуктів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності**:

- здійснювати моніторинг засобів масової комунікації;
- вміти оцінювати й аналізувати журналістські матеріали й інші матеріали медійного змісту;
- володіти навичками медіакритичного аналізу і вміти писати різні за жанрами медіакритичні матеріали.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2021
		Стор. 5 із 10	

Навчальна дисципліна “Медіакритика” базується на знаннях таких дисциплін “Інтернет-журналістика”, “Сучасна культура”, та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: “Актуальні проблеми міжнародної журналістики”, “Нові медіа”, “Сучасні медіаіндустрії” та інших.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни “Медіакритика” структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля:

Модуль №1 «Медіакритика»

Тема 1. Медіакритика як галузь журналістської діяльності.

Зміст поняття “медіакритика”. Предмет і ключові характеристики медіакритики. Види медіакритики: академічна, професійна, масова. Історичний розвиток медіакритики в Україні і за кордоном. Сучасні тенденції медіакритики як сегменту журналістики. Спеціалізовані видання.

Тема 2. Функції медіакритики і ЗМІ.

Інформаційно-комунікативна, пізнавальна, регулятивна, корекційна та просвітницька функції медіакритики та їх реалізація в медіапросторі.

Тема 3. Жанрові форми вітчизняної медіакритики.

Поняття жанру в журналістиці і медіакритиці. Використання інформаційних жанрів. Аналітичні жанри в медіакритиці. Художня публіцистика і медіакритика.

Тема 4. Роль медіакритики в суспільстві. Медіакритика у площині освіти і культури.

Медіакритика і формування суспільного консенсусу. Проблема суспільної довіри до ЗМІ. Соціальна відповідальність ЗМІ. Медіакритика на захисті гуманістичної культури. Медіакритика і мовна культура ЗМІ. Медіакритика і медіаосвіта.

Тема 5. Проблеми медіаекології. Замовна журналістика як фактор порушення балансу медіаекології.

Екологія ноосфери та ЗМІ. Медіанасильство та патогенна інформація в сучасних медіа. Кримінальний світ і ЗМІ. Замовна журналістика та її вплив на медіаекологію. Ознаки, види і наслідки “джинси”.

Тема 6. Якісні і популярні медіа.

Проблема “елітарного” і “масового” в журналістиці. Феномен “жовтої преси”. ЗМІ та ілюзія реальності: шоуїзація і світ розваг.

Тема 7. Журналістські стандарти. Маніпуляції в ЗМІ.

Професійні журналістські стандарти. Проблеми маніпуляції й пропаганди в медіапросторі. Міфотворчість та маніпуляція. Фейк як дезінформація. Фактчекінг як засіб перевірки інформації.

Тема 8. Медіакритика в ситуації медіаринку та інформаційної безпеки.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2021
		Стор. 6 із 10	

Взаємовідносини медійних організацій і аудиторії в умовах інформаційного ринку. Підзвітність ЗМІ перед суспільством і медіакритика. Медіакритика та проблеми інформаційної безпеки.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль № 1 «Політична журналістика»										
1.1.	Медіакритика як галузь журналістської діяльності	25	2	2 2	19	36	2	2	32	
1.2.	Функції медіакритики і ЗМІ.	25	2	2 2	19	36	2	2	32	
1.3.	Жанрові форми вітчизняної медіакритики	25	2	2 2	19	36	2	2	32	
1.4.	Роль медіакритики в суспільстві. Медіакритика у площині освіти і культури.	25	2	2 2	19	36	2	2	32	
1.5.	Проблеми медіаекології. Замовна журналістика як фактор порушення балансу медіаекології.	25	2	2 2	19	28	-	2	26	
1.6.	Якісні і популярні медіа.	25	2	2 2	19					
1.7.	Журналістські стандарти. Маніпуляції в ЗМІ.	25	2	2	19					
1.8.	Медіакритика в ситуації медіаринку та інформаційної безпеки.	5	1	2	2					
1.9.	Модульна контрольна робота	2	-	2	-					
1.10.	Контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	8			8	
Усього за модулем № 1		180	15	30	135	180	8	10	162	
Усього за навчальною дисципліною		180	15	30	135	180	8	10	162	

2.2. Контрольна (домашня) робота (ЗФН)

Зміст завдань контрольної (домашня) роботи розробляються провідним викладачем кафе-дри відповідно до робочої програми та доповнюється до відома

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2021
		Стор. 7 із 10	

студентів. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН) з дисципліни “Медіакритика” виконується відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни. Тема завдання для виконання практичної частини контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафедри. Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доводиться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу навчального матеріалу;
- евристичний метод;
- дослідницький метод (плануються індивідуальні медіакритичні дослідження);
- метод мозкового штурму;
- навчальна дискусія;

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : монографія / М. Василенко. – К. : Вид-во Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. – 236 с.

3.2.2. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : підруч. / В. І. Здоровега. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

3.2.3. Потятиник Б. Інтернет-журналістика / Борис Потятиник. — Львів : ПАІС, 2010. — 243.

3.2.4. Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння / Борис Потятиник. — Львів : ПАІС, 2004. — 2004.

3.2.5. Потятиник Б. Патогенний текст/ Борис Потятиник, Мар'ян Лозинський. — Львів: Вид-во Отців Василян “Місіонер”, 1996. — 295 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02–01–2021
		Стор. 8 із 10	

3.2. 6. Почепцов Г. Когнитивные войны в соцмедиа, массовой культуре и массовых коммуникациях / Г. Г. Почепцов. — Харьков : Фолио, 2019. — 320 с.

3.2.7. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. — За ред. Виртосу І., Шендеровського К. — Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. — 260 с.

3.2.8. Рендол Д. Універсальний журналіст / Д. Рендол. — К. : «К.І.С.», 2007. — 288 с.

3.2.9. Різун В.В. Теорія масової комунікації / В.В Різун. — Київ : ВЦ «Просвіта», 2008. — 259 с.

Допоміжна література

3.2. 10. Быков Л. П. Сквозь призму жанра: Литературно-художественная критика: учебное пособие. — М.: Флинта: Уральский университет, 2019. — 268 с.

3.2. 11. Кара-Мурза С.Г. Власть манипуляции. — М. : Академический Проект, 2007. — 348 с.

3.2. 12. Кияшко Ю. Фактчекінг як інструмент протидії маніпулятивному впливу електронних ЗМІ / Ю. Кияшко / Львів: Вісник Львівського університету. Серія Журналістика., 2019. — Випуск 45. — 28–35 с.

3. 2. 13. Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки / Володимир Кулик. — Київ: Критика, 2010. — 655 с.

3.2. 14. Павлюк Л.С. Знак, символ, міф у масовій комунікації / Л. Павлюк.— Л. : ПАІС, 2006. — 120 с.

3. 2. 15 . Normative Theories of the Media: Journalism in Democratic Societies / Clifford G. Christians, Denis Theodore L. Glasser and etc./ Urbana and Chicago : University of Illinois Press, 2009. — 267 p.

3. 2. 16. Peter B. Orlik Media Criticism in a Digital Age : Professional And Consumer Considerations. — Routlege, 2015. — 624 p.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. <https://detector.media>

3.3.2. <https://www.mediakrytyka.info>

3.3.3. Сайт кафедри журналістики

http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_zgurnalistiki/

3.3.4. Репозитарій Національного Авіаційного Університету

<http://www.er.nau.edu.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи

Таблиця 4.1

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2021
		Стор. 9 із 10	

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
Відповіді та виконання завдань на практичних заняттях	26×14 = 286	66×2 = 12
Ведення конспекту лекцій	12	-
Виконання та захист домашнього завдання (контрольної роботи)		48
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>25 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>	-	60
Усього за модулем № 1	60	100
Іспит	40	
Усього за дисципліною		100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Медіакритика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2021
		Стор. 10 із 10	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	13.05.21	Редаренко К.А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				